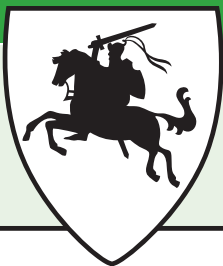

“
SU ŽALGIRIU – UŽ LIETUVĄ!

ŽALGIRIS

Bibliotekininkams ne lengviau nei knygnešiams

Norėdamos išlikti, bibliotekos taikosi prie laikmečio - modernėja, kompiuterizuoja, bibliotekininkai mokosi, vejasi prarastą laiką. Iš dalies tam, kad galėtų keistis savo lobiais, knygomis, kamšyti spragas, atsirandančias per visas taupymo kampanijas. Taupymas mūsų valstybėje paprastai pradedamas nuo knygų ir kultūros. Ir dabar, kai valstybė dosni savo valdininkams, vienam gyventojui ji teįstengia per metus nupirkti knygų už 2 litus. Maždaug tiek, kiek kainuoja 4 sąsiuviniai pirmokui. Kuo gyvena bibliotekos, kokia jų laukia ateitis, kaip prisitaikyti bibliotekininkui? Apie tai kalbamės su Vilkaviškio viešosios bibliotekos direktore Vilija GILIENE.

- Kokios problemos didžiausios bibliotekininko darbe?

- Apie kiekvieną regioną reikėtų kalbėti atskirai. Kalbant apibendrintai, manyčiau, kad viena iš didžiausių problemų šiandien yra bibliotekininkų kompetencija.

Mes labai džiaugiamės projekto „Bibliotekos pažangai“ pirmu etapu. Džiaugiamės ne tik įranga, kurią gavome, bet ir gautomis žiniomis. Dauguma bibliotekų turi bibliotekininko specialybę, bet nereikia pamiršti, kada jie mokslus baigė. Nebuvo nei interneto, nei kompiuterių. Buvo mokomi ne tik centrinių viešųjų bibliotekų darbuotojai, bet ir kaimuose dirbantys bibliotekininkai.

Tačiau negalima sustoti, ateina naujos technologijos, elektroninės knygos. Bibliotekos darbuotojai nuolat turi tobulintis, kad neatsilikėtų nuo laikmečio, galėtų atsakyti į bibliotekų vartotojų klausimus. Neatsilikti nuo gyvenimo, siekti visko, ką jis siūlo, - vienareikšmiškai didžiausia užduotis bibliotekininkui, o kitas uždavinys mums - kultūros sklaida. Darome knygų pristatymus, rengiame parodas, susitikimus, skaitymus, stengiamės sudominti knygą jaunimą, skatinti skaityti, šviestis. Neretai tai padaryti yra sunku. Mums trūksta daug ko, o labiausiai - knygų.

- Pagal tarptautinius normatyvus, norėdamos normaliai tenkinti skaitytojų poreikius, bibliotekos per metus savo fondus turėtų papildyti 200-250 naujų knygų 1 tūkst. gyventojų. Kaip yra pas mus?

- Nuo kitų valstybių atsiliekame net kelis kartus. Atsiliekame nuo Latvijos, Estijos. Lėšos dokumentams įsigyti skiriamos pagal gyventojų skaičių. Praėjusiais metais Vilkaviškio viešojoji biblioteka gavo 93,4 tūkst. litų. Šiomet 200 litų mažiau, nes sumažėjo gyventojų. Atrodytų, skaičius nemažas, bet, padalijus šią sumą iš gyventojų skaičiaus, vienam gyventojui tenka apie 2 litus. Ką už tiek gali nupirkti?

Knygos ne pinga, o brangsta. Vidutinė knygos kaina per 22 litus, yra knygų, skirtų mokymui, kurių viena kainuoja daugiau nei 100 litų ir ją vis vien turi įsigyti. Praėjusiais metais už šiuos, regis, nemažus pinigus, įstengėme nupirkti 4333 knygas. Mūsų bibliotekų tin-

Kazimiero Linkevičiaus nuotr.

klas yra nemažas, viešojoji biblioteka ir 31 filialas, su visais reikia dalytis. Paskirsčius visiems, vienam filialui teko tik 135 knygos. Didžioji dalis knygų lieka viešojoje bibliotekoje.

Lėšos dokumentams įsigyti kasmet didėjo iki 2008 m., o 2009 m. dėl ekonominės situacijos lėšos knygoms įsigyti tapo simbolinės. Atsitiesusi valstybė pasiliko teisę bibliotekų fondams atnaujinti skirti pinigų pagal savo galimybes, o ne pagal tai, kiek jų reikia.

► **Biblioteka įsikūrusi gimnazijoje, kur buvo S.Nėries klasė, todėl negalime apsimesti, kad jos nebuvo**

Be abejo, lemia požiūris: be knygų niekas nenumirs. Tai yra labai blogai. Jeigu valstybė žmogui negali leisti gyventi oriai, turėtų bent kultūros duoti socialiai. Dažnas neįstengia nusipirkti knygos, užsi-

prenumeruoti laikraščio, įsigyti kompiuterio, bet čia atėję jie tai gali gauti nemokamai.

Daug priklauso ir nuo savivaldybės. Savivaldybė mums duoda pinigų išsilaikymui - elektrai, šildymui, internetui. Kaip padalyti tuos pinigus, turime spręsti patys. Iš savivaldybės paramos pernai dokumentams įsigyti liko tik 8 tūkst. litų. Visiems metams. Juos išleidome periodinių leidinių prenumeratai. Išdalijus visiems padaliniams, tai - centai.

- Ar taip skalsiai trupinant, neateis paskutinė diena kaimo bibliotekoms?

- Anksčiau uždaryti kaimo biblioteką pagrindinis akstinas buvo patalpų nebuvimas. Bibliotekos šalo apgriuvusiose patalpose. Dabar situacija pasikeitė. Bendruomenės rašė projektus, gavo pinigų, susitvarkė patalpas ir ne viena jų po savo sparnu priglaudė biblioteką. Turime ne vieną kaimo biblioteką, kur darbo sąlygos geresnės nei pas mus, centrinėje bibliotekoje.

Kaimuose gyventojų, taigi ir skaitytojų, skaičius gal ir sumažėjo, bet biblioteka turi geras sąlygas, puikiai dera prie bendruomenės gyvenimo ir nėra priežasčių jos atsisakyti. Vienintelis trūkumas yra

tas, kad labai menkos galimybės kaimo bibliotekas aprūpinti periodine spauda, nupirkti joms pakankamai naujų knygų.

- Stokojant pinigų, bibliotekose formuojasi didžiuliai praradimai. Ar pavyks bibliotekoms kada nors pašalinti tas vadinamąsias baltąsias dėmes?

- Mūsų išsigelbėjimas yra elektroninis katalogas. Per jį galime tas baltąsias dėmes pridengti. Neturėdami reikiamos knygos pas save, per Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) elektroninį katalogą, elektronines programas surandame, kas iš artimiausių bibliotekų turi reikalingą leidinį. Gelbsti ir tarpbibliotekinis abonentas. Leidinį galime užsakyti ir parsiusi, bet už parsuntimą ir sugrąžinimą turi susimokėti vartotojas.

Pabrangus pašto paslaugoms, išaugo siuntimo kaina, o tai prislėgė skaitytojus, kurių dauguma yra moksleiviai, studentai. Kol elektroninio katalogo nebuvo, bibliotekininkai skaitytojus rašydavo į eilę ir pranešdavo, kai leidinys atlikdavo.

- Lietuvoje mažėja gyventojų, ar tai pajuto ir bibliotekos? Ar emigracija turėjo įtakos bibliotekoms? Ar emigrantai skaito knygas?

- Kai žmogus atvažiuoja kartą per metus aplankyti tėvų, draugų, suprantama, jam nėra laiko vaikščioti į skaityklas ir bibliotekas. Dar svarbu, ką emigrantas dirba užsienyje. Jeigu jis dirba juodą darbą ir apie knygas ar laikraščius neturi laiko net pagalvoti, tai ir trumpam sugrįžęs į gimtinę knygai laiko neras.

Emigracija bibliotekininkus palietė skaudžiai - mažėja gyventojų, mažėja skaitytojų. Galbūt ateis toks laikas kaimo bibliotekoms, kaip ir mokykloms: paskaičiavo, kad mokykla neekonomiška, ir uždarė. Kai kurias bibliotekas kaime gal jau nebūtų nusikaltimas uždaryti, jei tik savivaldybės to norėtų. Įstatyme numatyta, kad 800 gyventojų turi būti 1 biblioteka. Ne vienam kaimui tiek gyventojų liko prisiminimuose. Kai kurios savivaldybės kaimo bibliotekas uždaro, laimei, pas mus dar to nėra.

Kita vertus, kartais atrodo, kad mes ne tokie svarbūs. Panorės, uždarys, nepasiginčysi. Arba kiek gauni, su tuo turi būti laimingas. Į streikuojančius, piketuojančius mokytojus požiūris kitoks, o kultūros darbuotojai streikais nieko nepagąsdins.

- Kokių knygų jums dabar labiausiai reikia? Kokią matote bibliotekų ateitį?

- Tarkime, šiandien mums labiausiai reikia knygų, kurios yra renkamos į metų knygų penketuką. Knygas į šias kolekcijas renka tie, kas supranta, kiek jos yra vertos. Labai gaila, kad mes negalime turėti to, kas labiausiai vertinama. Neturime vaikų knygų penketuko, todėl keliamo sau užduotį sugalvoti, kaip tą spragą užpildyti. Suau-

gusių knygų penketuko kolekcijos taip pat nesame užbaigę.

Bibliotekų ateitis turėtų būti kaip ir visame pasaulyje. Nėra šalies, kurioje nebūtų bibliotekų, tik jos neturi tokių problemų, kaip mes. Neseniai grįžau iš kelionės-stažuotės po Pietų Prancūzijos, Vokietijos bibliotekas. Ten visos bibliotekos atnaujintos, aprūpintos šiuolaikine technika, įranga. CD, DVD fondai tūkstantiniai, knygų galybės. Niekas neįsivaizduoja, kaip atėjus į biblioteką galima nerasti kokio nors jam reikiamo dokumento. Tai yra norma, ir ne kitaip.

Labai įdomi antra pagal dydį Prancūzijoje Marselio biblioteka. 80 proc. Marselio gyventojų yra imigrantai. Komplektuodami fondus jie atsižvelgia, kokių valstybių imigrantų daugiausia bendruomenėje. Taip žiūrint, Airija, Anglija jau turėtų pradėti kaupti savo fonduose lietuviškas knygas. *(Juokiasi.)*

► **Panorės, uždarys, nepasiginčysi. Arba kiek gauni, su tuo turi būti laimingas**

- Ir labai jautrus klausimas tik jums, vilkaviškiečiams. Lapkričio 17 d. suėjo 110 metų nuo jūsų kraštietės poetės Salomėjos Nėries gimimo. Viešojoje bibliotekoje ir kaimo filialuose vyko poetės kūrybos popietės, o Alvite, kur ji lankė pradinę mokyklą, atidengtas poetei artimų žmonių padovanotas atminimo simbolis. Ką vilkaviškiečiams reiškia S.Nėris? Ar nebijote būti nepopuliarius, bene labiausiai iš visų pagerbę šiais laikais nevienareikšmiškai vertinamą poetę?

- Nesakyčiau, kad mums lengva. Gauname įvairių laiškų, iš klausome įvairių nuomonių. Vilkaviškis turi ir S.Nėries literatūrinę premiją, įsteigtą dar 1971 m., ir ji daug kam užkliūva. Visuomeninės organizacijos, asociacijos kreipiasi į šalies vadovus dėl premijos peržiūrėjimo. Nemanau, kad reikėtų premijos atsisakyti. Laikmetis, kai S.Nėris kūrė, buvo labai sudėtingas, tuo labiau jautriai, talentingai sielai. Kūrėja gyveno trumpai, jos asmenybė iki galo turbūt taip ir liks neatskleista, nepaaiškinta, daug ko nebesužinosime.

Nė vienas vilkaviškietis neįsivaizduoja, kas būtų, jei S.Nėries nebiktų, jei ji būtų išbraukta. Mūsų karta užaugo su jos poezija, kaip gali tai išbraukti iš atminties? Viešojoji biblioteka įsikūrusi gimnazijoje, kur buvo S.Nėries klasė, todėl negalime apsimesti, kad jos nebuvo. Nereikia tų raganų medžioklių, istorijos perrašinėjimų, o tiems, kurie pradeda tokį klausimą kelti, norėčiau siūlyti perskaityti Arvydo Juozaičio dramą apie Salomėją Nėrį.

Kalbino Dalia BYČIENĖ

Lietuvių kalba ir vėl liks tik prasciokams?

Buvo laikai, kai lietuviškai kalbėjo tik varguomenė, elitui save priskiriantys bajorai ir plikbajoriai kalbėdavo svetima, užtat aukštuomenės kalba - lenkų ar prancūzų. Vėl grįžtame atgal. Užsienio kalbos mokėjimas vertinamas labiau nei lietuvių. O ir viešus užrašus mūsų valstybine kalba jau ištūmė užsienietiškos iškabos. Kas atsitiko lietuviui?

Apie tai prie ŽALGIRIO NACIONALINIO PASIPRIEŠINIMO JUDĖJIMO apskritojo stalo diskutavo Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto narys, praėjusią politinę kadenciją buvęs jos pirmininku Valentinas STUNDYS, rašytojas Vytautas BUBNYS, etnologas, Edukologijos universiteto profesorius Libertas KLIMKA, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, Rudnijos mokyklos direktorė Birutė ŠVAGŽDIENĖ. Diskusiją vedė žalgirietis Gediminas JAKAVONIS.

G.JAKAVONIS: Seime pateiktas Valstybinės kalbos konstitucinio įstatymo projektas. Kodėl susirūpinta mūsų kalbos padėtimi? Kodėl sakoma, kad kunigaikštis Gediminas, jodamas pro savo vardo prospektą, lietuviškai nerastų nė vieno užrašo?

B.ŠVAGŽDIENĖ: Porą rastų.

G.JAKAVONIS: Porą galbūt. Ir vargu ar pajustų, kad tai jo įkurta sostinė. Anksčiau buvo pasakymas „rusename“, o dabar - „anglėjame“, t.y. nuo rusų kalbos pereiname prie anglų. Kaip paaiškintumėtė, kodėl reikėjo pakeisti Lietuvių kalbos įstatymą?

V.STUNDYS: Iš tikrųjų susidėjo gana daug aplinkybių.

Įstatymo projektas turi savo įdomią istoriją. Jis buvo pradėtas rengti turbūt dar 2005-aisiais ir buvo ne visiškai pabaigtas. Praėjusioje kadencijoje mes perėmėme naują įstatymo projektą. Toliau jį tvarkėme, tobulinome. Šioje kadencijoje vėl reikėjo tikslinti ir tobulinti, kad galiojančiame įstatyme taip aiškiai nėra parašyta.

Šitame įstatyme yra bent jau viena norma, kuri sukėlė diskusijas. Kartais viešojoje erdvėje ne skiriama, kas yra prekės ženklas ir kas yra pavadinimas. Prekės ženklas pagal tarptautines konvencijas turi savo teisinę apsaugą. Jo keisti niekas neturi teisės, jis turi būti toks, koks yra registruotas. Taigi turime savo prekės ženklų registrą. Dalis yra nacionaliniai prekių ženklai, kita dalis - tarptautiniai.

Taigi jeigu Gediminas jotų Gedimino prospektu, be abejo, jisai pirmiausia matytų daug tarptautinių prekės ženklų. Ir labai minimaliai informacijos šalia lietuvių kalba. O šitas įstatymas labai aiškiai sako, kad prekės ženklo niekas negali nuginčyti, nes pažeistume tarptautines teisės normas, bet informacija lietuvių kalba yra privati. Pirminiame projekte netgi buvo siūlymų, kad ta informacija buvo dydžiu neturi būti mažesnė nei prekės ženklas.

Šitame įstatymo projekte taip pat yra norma, susijusi su asmenų pavardžių ir vardų rašymu asmenų dokumentuose. Ji kelia didžiausias diskusijas, nes Seime yra dar du atskiri specifiniai įstatymai, susiję su šitos srities reglamentavimu.

Antra, jame menkai aptarti tie dalykai, kuriuos Konstitucinis

G.JAKAVONIS: Kartu buvome Sąjūdžio pradininkai, rėkėme, kad lietuvių kalba valstybinė, rinkome parašus. O dabar kas vyksta?

VBUBNYS: Nelinksma nutiko per tuos metus. Ir tuo labiau liūdna, kad tos požiūrio į lietuvišką žodį problemos ir toliau gilėja. Taip, lietuviškam žodžiui dėmesio tikrai stinga. Bolševikiniais laikais vyko rusinimas, bet jis ne taip aštriai vyko, kaip šiandien anglėjimas. Šis vyksta iš visų pusių.

Štai vaikas nuo mažens, nuo

Jeigu vartoji tik 300 žodžių, tai ką kalbėti apie tavo kūrybiškumą?

Libertas KLIMKA
Etnologas, Edukologijos universiteto profesorius

pradinių klasių orientuojamas į kitas kalbas. Gerai, jeigu tėvai jį moko ir lietuvišką žodį mylėti, skaityti lietuvišką knygą, bet per kompiuterį, ypač per jį, vaikas, galima sakyti, jau nuo mažens įjungiamas į tą mašiną, kuri nacionaliniam, tautiniam klausimui dėmesio skiria labai labai mažai. Ir naikina raštingumą. Vaikai mokyklose (apie tai užsimena ir mokytojai) net galvoja, kodėl reikia rašyti nosines, č, ž su pakušteliu, mat kai šitaik kompiuteryje, jų ten nėra. Lietuvių kalbos turtingumas pamažu slopinamas.

Nekalbu vien apie tai. Labai aki-vaizdus dalykas, kad mūsų reklamos, mūsų pavadinimai, vieši tekstai didėlėmis raidėmis rašomi jau ne lietuvių kalba. Bet mane stebina dar vienas dalykas - rašytojai. Kiek daug jaunesnės kartos rašytojų skurtuose romanuose, nekalbu apie poeziją, nors ir ten pasitaiko, yra angliški terminų, žodžių, posakių! Ir net vertimo nėra! Tu mokėk vokiečių, prancūzų, bet tu nesuprasi tų tekstų, kurie tik anglų kalba ir nėra vertimo. Kažkaip keistas tas noras pademonstruoti, kad štai, aš galiu ir angliškai parašyti.

Atsimenu, kad tikrai talentingas ir geras prozininkas Saulius Kondrotas kadaise, išleidęs gerų kūrinių, - labai mėgavo juos, - prieš išvykdamas į Ameriką pasakė, kad rašytojui rašyti lietuvių kalba darosi jau kažkaip nepatogu. Ešą negalima ja išskaityti to, ką norėtum išsakyti. Jis išvažiavo į Ameriką. Ar tai Dievo bausmė, ar kas už tokių žodžių, bet jis prapulė kaip rašytojas. Po šiai dienai šitiek me-ryra dar du atskiri specifiniai įstatymai, susiję su šitos srities reglamentavimu.

Baisus labai aiškiai pastebimas dalykas, kad mokyklose mokslėivių raštingumas silpnėja. Tai kuo viskas baigsis, kai „Žalgirio“ krepšinio komandą turėsime Griunvaldu arba Grynvudu pavadinti? Nežinau, ką veikia Kalbos inspekcija. Manychiau, reikėtų jiems algas atimti, tegu susirenka iš baudų.

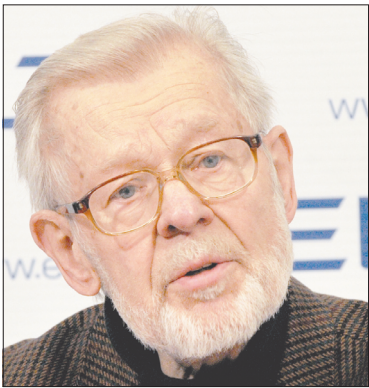
Net ir pagal šiandien galiojančius įstatymus būtų galima daug dalykų patvarkyti. Neseniai lankiausi Ciuriche, Šveicarijoje, kuri turi 4 valstybines kalbas. Visi užrašai ten - vokiški. Prancūziškų beveik nėra, bet prancūziškai susikalbėti, žinoma, galima. Italiskų nėra, nes Ciurichas kantonas, kuriame vyrauja ta kalba. Viešėdamas Par-žiujie anglišių užrašų nemaciau.

O kaip yra Vilniuje? Pvz., prospekte yra gal dešimt kavinių, „Coffee Inn“. Na, kurioje man pasimatymą paskirti? Tai nesusitiksiu, nes visos tuo pačiu pavadinimu. O štai dar sovietmečiu mūsų tokių neformalių susitikimų vieta senamiestyje buvo kavinė „Žibutė“, kur ateidavo žmonės savo širdies išlieti ir pasišnekėti apie labai svarbius Lietuvos ateities dalykus. Jos neliiko, dabar toje vietoje „Double Coffee“. Laimei, dar per vargus išgelbėjome „Neringą“, esu kalbėjęs su Nasvyčiais. „Literatų“ kavinė žlugo. Man tai didžiausias smūgis, kurį patyriau pernai. Toks kultūrinis šokas, turime šitą žodį „knygnešys“. 40 metų tie žmonės, rizikuodami savo gyvybe, nešė lietuvišką žodį.

Šiandien jo nešti nereikia, jį reikia paprasčiausiai išsaugoti. Ir aš galvoju apie tas motinas, kurios Sibire, kai vaikams trūko duonos, pasidėjusius senus laikraščius, žurnalus vaikus mokė, jiems į širdį dėjo tą lietuvišką žodį, kad jo neužmiršti. Jos širdimi jautė tai, ką dar XVI a. buvo pasakęs Mikalojus Daukša. Jis sakė, kurgi yra pasaulyje tokia menka ir niekam verta tauta, kuri neturėtų savo trijų lyg gimtųjų dalykų: žemės, papročių ir kalbos.

Aš 45 metus mokiau vaikus lietuvių kalbos vidurinėje mokykloje, aštuonmetėje, paskui specialiojoje mokykloje. Visada sakydavau vieną dalyką, kad vaikui turi būti visada girdimas, pasakytas tas skambus žodis.

Kaip aš darydavau? Ir dabar turiu „Dvylikos svečių lauktuves“ (poeto Anzelmo Matučio knygą

B.ŠVAGŽDIENĖ: Ir yra viena gražiausiu.

L.KLIMKA: Be abejo, mums ji pati gražiausia. O žiūrint į tą liūd- nų mūsų kasdienybę, aš ir Seime kalbėdamas kartą parodžiau keletą skaidrių iš prospektų ir ne tik.

Pvz., senamiesčio namelis, kuriam gyveno Julija Žemaitė, dabar vadinasi „Green house“. Tai kuo viskas baigsis, kai „Žalgirio“ krepšinio komandą turėsime Griunvaldu arba Grynvudu pavadinti? Nežinau, ką veikia Kalbos inspekcija. Manychiau, reikėtų jiems algas atimti, tegu susirenka iš baudų.

Net ir pagal šiandien galiojančius įstatymus būtų galima daug dalykų patvarkyti. Neseniai lankiausi Ciuriche, Šveicarijoje, kuri turi 4 valstybines kalbas. Visi užrašai ten - vokiški. Prancūziškų beveik nėra, bet prancūziškai susikalbėti, žinoma, galima. Italiskų nėra, nes Ciurichas kantonas, kuriame vyrauja ta kalba. Viešėdamas Par-žiujie anglišių užrašų nemaciau.

O kaip yra Vilniuje? Pvz., prospekte yra gal dešimt kavinių, „Coffee Inn“. Na, kurioje man pasimatymą paskirti? Tai nesusitiksiu, nes visos tuo pačiu pavadinimu. O štai dar sovietmečiu mūsų tokių neformalių susitikimų vieta senamiestyje buvo kavinė „Žibutė“, kur ateidavo žmonės savo širdies išlieti ir pasišnekėti apie labai svarbius Lietuvos ateities dalykus. Jos neliiko, dabar toje vietoje „Double Coffee“. Laimei, dar per vargus išgelbėjome „Neringą“, esu kalbėjęs su Nasvyčiais. „Literatų“ kavinė žlugo. Man tai didžiausias smūgis, kurį patyriau pernai. Toks kultūrinis šokas, turime šitą žodį „knygnešys“. 40 metų tie žmonės, rizikuodami savo gyvybe, nešė lietuvišką žodį.

Šiandien jo nešti nereikia, jį reikia paprasčiausiai išsaugoti. Ir aš galvoju apie tas motinas, kurios Sibire, kai vaikams trūko duonos, pasidėjusius senus laikraščius, žurnalus vaikus mokė, jiems į širdį dėjo tą lietuvišką žodį, kad jo neužmiršti. Jos širdimi jautė tai, ką dar XVI a. buvo pasakęs Mikalojus Daukša. Jis sakė, kurgi yra pasaulyje tokia menka ir niekam verta tauta, kuri neturėtų savo trijų lyg gimtųjų dalykų: žemės, papročių ir kalbos.

Aš 45 metus mokiau vaikus lietuvių kalbos vidurinėje mokykloje, aštuonmetėje, paskui specialiojoje mokykloje. Visada sakydavau vieną dalyką, kad vaikui turi būti visada girdimas, pasakytas tas skambus žodis.

Kaip aš darydavau? Ir dabar turiu „Dvylikos svečių lauktuves“ (poeto Anzelmo Matučio knygą

G.JAKAVONIS: Ir, atrodo, miestas toks lietuviškas šiaip jau turėtų būti.

L.KLIMKA: Taip, Kaunas tai tikrai. Ir dabar pilna ten „Coffee Inn“. Prekės ženklai, suprantu, turi būti išlaikyti, tuo pačiu šriftu užrašyti. Bet kas trukdo šalia parašyti „Žibutė“?

G.JAKAVONIS: Ir, atrodo, miestas toks lietuviškas šiaip jau turėtų būti.

L.KLIMKA: Taip, Kaunas tai tikrai. Ir dabar pilna ten „Coffee Inn“. Prekės ženklai, suprantu, turi būti išlaikyti, tuo pačiu šriftu užrašyti. Bet kas trukdo šalia parašyti „Žibutė“?

G.JAKAVONIS: Žymus bal-tistas Vladimiras Toporovas yra pasakęs, kad lietuvių kalba yra raktas apskritai į visas pasaulio kalbas, netgi į visą pasaulio istorijos supratimą. O pas mus tai, ką turime esminio, jau įgyto su motinos krauju, su motinos pienu, išnyksta.

B.ŠVAGŽDIENĖ: Štai Rimšos vargo mokykla, kur motina prie ratelio, ant kelių pasisodinusi vaikutį, moko jį raidžių. Matau skulptūrą „Knygnešys“. Juk tik mes, lietuviai, turime šitą žodį „knygnešys“. 40 metų tie žmonės, rizikuodami savo gyvybe, nešė lietuvišką žodį.

Šiandien jo nešti nereikia, jį reikia paprasčiausiai išsaugoti. Ir aš galvoju apie tas motinas, kurios Sibire, kai vaikams trūko duonos, pasidėjusius senus laikraščius, žurnalus vaikus mokė, jiems į širdį dėjo tą lietuvišką žodį, kad jo neužmiršti. Jos širdimi jautė tai, ką dar XVI a. buvo pasakęs Mikalojus Daukša. Jis sakė, kurgi yra pasaulyje tokia menka ir niekam verta tauta, kuri neturėtų savo trijų lyg gimtųjų dalykų: žemės, papročių ir kalbos.

Aš 45 metus mokiau vaikus lietuvių kalbos vidurinėje mokykloje, aštuonmetėje, paskui specialiojoje mokykloje. Visada sakydavau vieną dalyką, kad vaikui turi būti visada girdimas, pasakytas tas skambus žodis.

Kaip aš darydavau? Ir dabar turiu „Dvylikos svečių lauktuves“ (poeto Anzelmo Matučio knygą

Redakcijos archyvo, Stasio Žumbio nuotr.

kad šiandien jau nemadinga dainuoti lietuviškai. Kiek mes girdime lietuviškų dainų projektuose „Aukšinis balsas“, „Lietuvos balsas“? Jeigu iš dešimties viena nuskamba, tai labai daug.

G.JAKAVONIS: Bet kodėl visa tai vyksta ir kas daroma, kad to nebūtų? Ar išsprendęs visos bėdos, kai bus priimtas šitas įstatymas?

V.STUNDYS: Norėčiau kalbėti šiek tiek kita linkme ir apskritai kelti klausimą, ar valstybėje yra kalbos politika, kuri iš principo turi ir privalo būti viena iš tautinės tapatybės apsaugos būdų. Nes kalba yra tautos veidas, tautos kultūros kodas, kultūros kraštovaizdis ir t.t.

Iš tikrųjų kartais natūraliai kyla klausimas, kad globalizacijos, tų svetimųjų kultūrų kalbų poveikio sąlygomis mes vėlgi užleidžiam savo tvirtoves ir pilis, labai lengvai pasiduodami, galvodami, kad kalbėti angliškai tai yra jau prestižo, šiuolaikiškumo požymis, vartoti daug anglišių terminų yra išsilavinimo požymis. Man kartais netgi regisi, kad ar negrįžtam į tuos anuos laikus, kai lietuvių kalba buvo prastuomenės kalba, o elitas, aristokratija kalbėjo lenkiškai, prancūziškai, ir gimtoji kalba iš esmės tebuvo globijama ir puoselėjama paprastų Lietuvos žmonių.

Man regis, tai yra netikslingos kultūros politikos rezultatas. Beje, ir popiežius Pranciškus Europos Parlamente kalbėjo apie Europos Sąjungos prievolę ir pareigą globoti mažas tautas. Matome, kad Europoje vyksta tai, ką turbūt reikėtų vadinti kultūrine kolonizacija. Ar kokį nors dar įmantresnį pavadinimą pavartoti, kai didžiosios kultūros ima dominuoti ir daryti spaudimą mažoms kultūroms, ir mažų kultūrų, mažų kalbų žmonės neužima atsakingos ginties pozicijos, o iš esmės pasiduoda. Jeigu mes taip elgimės, pasak demogra-fo, 2060 metais mūsų nebebus dviejų milijonų.

Tai iš esmės Latvijos variantas. Bet žiūrėkit, ką daro latviai. Aš patčiuo- siu Latvijos Konstitucinio Teismo vieno nutarimo vieną sakini-į. „Atsižvelgiant į latvių kalbos, kaip valstybinės kalbos, įtvirtinimą Konstitucijoje, taip pat ir į tai, kad globalizacijos sąlygomis Latvija yra vienintelė vieta pasaulyje, kur gali- ma garantuoti latvių kalbos bei pagrindinės nacijos egzistavimą ir raidą, latvių kalbos kaip valstybi- nės kalbos vartojimo srities su- siaurinimas šalies teritorijoje lai- koma grėsme valstybinei demo- kratinei santvarkai.“ Štai kokia valstybiška yra mažos valstybės, mažos tautos pozicija.

Kodėl sakoma, kad kunigaikštis Gediminas, jodamas pro savo vardo prospektą, lietuviškai nerastų nė vieno užrašo?

Gediminas JAKAVONIS
Žalgirietis

sakydavau: vaikai, svarbiausia iš- girsti ne tik kas skamba eilėraštyje, bet daug svarbiau pabandyti su- prasti, kas paslėpta poeto po eilu- čiais, tarp eilučių arba už eilučių. Kas mane labiausiai nustebino? Paskutinę mokslų pamoką man vai- kai parašydavo laišką. Norėdavau, kad jie sudėtų savo įspūdžius ir apie pamokas, ir apie mokyklą. Skaityau vieno gana pakykusio ber- nuko laišką, ir jis man rašo: „Aš „knygnešys“. 40 metų tie žmonės, rizikuodami savo gyvybe, nešė lietuvišką žodį.

Šiandien jo nešti nereikia, jį reikia paprasčiausiai išsaugoti. Ir aš galvoju apie tas motinas, kurios Sibire, kai vaikams trūko duonos, pasidėjusius senus laikraščius, žurnalus vaikus mokė, jiems į širdį dėjo tą lietuvišką žodį, kad jo neužmiršti. Jos širdimi jautė tai, ką dar XVI a. buvo pasakęs Mikalojus Daukša. Jis sakė, kurgi yra pasaulyje tokia menka ir niekam verta tauta, kuri neturėtų savo trijų lyg gimtųjų dalykų: žemės, papročių ir kalbos.

Aš 45 metus mokiau vaikus lietuvių kalbos vidurinėje mokykloje, aštuonmetėje, paskui specialiojoje mokykloje. Visada sakydavau vieną dalyką, kad vaikui turi būti visada girdimas, pasakytas tas skambus žodis.

Kaip aš darydavau? Ir dabar turiu „Dvylikos svečių lauktuves“ (poeto Anzelmo Matučio knygą

ir nebelieka. Yra vadinamieji kal- bos tvarkytojai savivaldybėse, ku- rie dažnu atveju rūpinasi vidaus raštų redagavimu, bet ne viešosios kalbos stebėseną. Tai čia irgi būtų tam tikra naujovė.

Ir dar vienas momentas: įstaty- me, gal irgi pirmą kartą, po ilgų dis- kusijų yra siūloma, kad jeigu pas- tebima, jog užsienio kalba kurioje nors srityje ima dominuoti, valsty- bė imasi atitinkamų priemonių.

Ar tai ne kapituliacinis žingsnis, kuriuo atidarome Pandoros skryniją, ir procesai gali tapti nebevaldomi?

Valentinas STUNDYS
Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto narys

Tarkim, skaitmeninė terpė. Pa- žvelgę į informacinių technologijų specialistų kalbą, pamatytume, kad lietuvių kalbai gresia pirmiausia skaitmeninė mirtis, jeigu valstybė nepasirūpins, kad šioje erdvėje mūsų kalbos vartojimas būtų dera- mi finansuojamas. Tai yra valsty- bės uždavinys. Jeigu to nepadaro- me, mūsų kalba iš esmės lieka už skaitmeninės terpės, ir natūraliai prasideda tai, kas baigiasi, be abe- jo, tos kalbos išnykimu.

Dar vienas dalykas. Dabar vyks- ta aštri diskusija dėl asmenvardžių reikėtų vadinti kultūrine kolonizacija. Ar kokį nors dar įmantresnį pavadinimą pavartoti, kai didžiosios kultūros ima dominuoti ir daryti spaudimą mažoms kultūroms, ir mažų kultūrų, mažų kalbų žmonės neužima atsakingos ginties pozi- cijos, o iš esmės pasiduoda. Jeigu mes taip elgimės, pasak demo- grafu, 2060 metais mūsų nebebus dviejų milijonų.

Tai iš esmės Latvijos variantas. Bet žiūrėkit, ką daro latviai. Aš pa- cituosiu Latvijos Konstitucinio Teismo vieno nutarimo vieną saki- nį. „Atsižvelgiant į latvių kalbos, kaip valstybinės kalbos, įtvirtinimą Konstitucijoje, taip pat ir į tai, kad globalizacijos sąlygomis Latvija yra vienintelė vieta pasaulyje, kur gali- ma garantuoti latvių kalbos bei pagrindinės nacijos egzistavimą ir raidą, latvių kalbos kaip valstybi- nės kalbos vartojimo srities su- siaurinimas šalies teritorijoje lai- koma grėsme valstybinei demo- kratinei santvarkai.“ Štai kokia valstybiška yra mažos valstybės, mažos tautos pozicija.

Kalbos puoselėjimas, rūpinima- sis gimtąja kalba, jos raida yra visų atsakomybės reikalas, bet, be abe- jo, reikia ir valstybės politikos tiks- lingų priemonių. Reaguodamas ir grįždamas prie to įstatymo projek- to, atkreipsiu dėmesį, kad įstatymo projekte mes siūlome stiprinti vie- šosios kalbos vartojimo apsaugą, ir minima Kalbos inspekcija yra ta vienintelė institucija, kuri turi to- kių žodžių „Matutis, drėbėti“. Įsivaizduojate, jiems, vidutiniškai sutrikusio intelekto vaikams, tai išliko! Tai ką šnekėti apie mus, va- tūvių kalbos vidurinėje mokykloje, aštuonmetėje, paskui specialiojoje mokykloje. Visada sakydavau vieną dalyką, kad vaikui turi būti visada girdimas, pasakytas tas skambus žodis.

Šiandien jo nešti nereikia, jį reikia paprasčiausiai išsaugoti. Ir aš galvoju apie tas motinas, kurios Sibire, kai vaikams trūko duonos, pasidėjusius senus laikraščius, žurnalus vaikus mokė, jiems į širdį dėjo tą lietuvišką žodį, kad jo neužmiršti. Jos širdimi jautė tai, ką dar XVI a. buvo pasakęs Mikalojus Daukša. Jis sakė, kurgi yra pasaulyje tokia menka ir niekam verta tauta, kuri neturėtų savo trijų lyg gimtųjų dalykų: žemės, papročių ir kalbos.

Aš 45 metus mokiau vaikus lietuvių kalbos vidurinėje mokykloje, aštuonmetėje, paskui specialiojoje mokykloje. Visada sakydavau vieną dalyką, kad vaikui turi būti visada girdimas, pasakytas tas skambus žodis.

Kaip aš darydavau? Ir dabar turiu „Dvylikos svečių lauktuves“ (poeto Anzelmo Matučio knygą

ir nebelieka. Yra vadinamieji kal- bos tvarkytojai savivaldybėse, ku- rie dažnu atveju rūpinasi vidaus raštų redagavimu, bet ne viešosios kalbos stebėseną. Tai čia irgi būtų tam tikra naujovė.

Ir dar vienas momentas: įstaty- me, gal irgi pirmą kartą, po ilgų dis- kusijų yra siūloma, kad jeigu pas- tebima, jog užsienio kalba kurioje nors srityje ima dominuoti, valsty- bė imasi atitinkamų priemonių.

Ar tai ne kapituliacinis žingsnis, kuriuo atidarome Pandoros skryniją, ir procesai gali tapti nebevaldomi?

Valentinas STUNDYS
Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto narys

Tarkim, skaitmeninė terpė. Pa- žvelgę į informacinių technologijų specialistų kalbą, pamatytume, kad lietuvių kalbai gresia pirmiausia skaitmeninė mirtis, jeigu valstybė nepasirūpins, kad šioje erdvėje mūsų kalbos vartojimas būtų dera- mi finansuojamas. Tai yra valsty- bės uždavinys. Jeigu to nepadaro- me, mūsų kalba iš esmės lieka už skaitmeninės terpės, ir natūraliai prasideda tai, kas baigiasi, be abe- jo, tos kalbos išnykimu.

Dar vienas dalykas. Dabar vyks- ta aštri diskusija dėl asmenvardžių reikėtų vadinti kultūrine kolonizacija. Ar kokį nors dar įmantresnį pavadinimą pavartoti, kai didžiosios kultūros ima dominuoti ir daryti spaudimą mažoms kultūroms, ir mažų kultūrų, mažų kalbų žmonės neužima atsakingos ginties pozi- cijos, o iš esmės pasiduoda. Jeigu mes taip elgimės, pasak demo- grafu, 2060 metais mūsų nebebus dviejų milijonų.

Tai iš esmės Latvijos variantas. Bet žiūrėkit, ką daro latviai. Aš pa- cituosiu Latvijos Konstitucinio Teismo vieno nutarimo vieną saki- nį. „Atsižvelgiant į latvių kalbos, kaip valstybinės kalbos, įtvirtinimą Konstitucijoje, taip pat ir į tai, kad globalizacijos sąlygomis Latvija yra vienintelė vieta pasaulyje, kur gali- ma garantuoti latvių kalbos bei pagrindinės nacijos egzistavimą ir raidą, latvių kalbos kaip valstybi- nės kalbos vartojimo srities su- siaurinimas šalies teritorijoje lai- koma grėsme valstybinei demo- kratinei santvarkai.“ Štai kokia valstybiška yra mažos valstybės, mažos tautos pozicija.

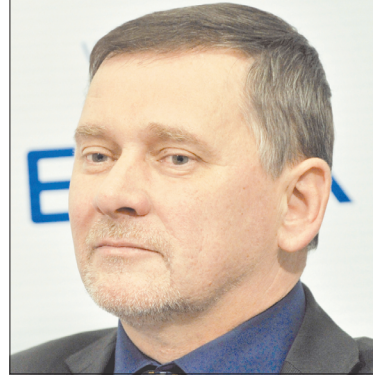
Birutė ŠVAGŽDIENĖ
Lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, Rudnios mokyklos direktorė

Bet aš visada turiu abejonių, ar tai ne pirmas, iš esmės - kapituliaci- nis žingsnis, kuriuo atidarome Pan- doros skryniją, ir procesai gali tapti nebevaldomi. Aš jau nekalbu apie tautinių mažumų atvejį. Jeigu šitas atvejis dar būtų įteisinamas kaip ga- limybė vartoti kitus rašmenis, lietu- vių kalbos viešosios vartosenos kul- tūra ir kokybė, be abejo, nukentėtų, o sykiu daugėtų ir nesusipratinimų.

Bet aš tikiuosi, kad taip neat- siščių inspekcijos, turi turėti savo teritorinius padalinius, kad kalbos vartojimo stebėseną būtų nuosekli ir grindžiama tais pačiais princi- pais. Kad nebūtų taikomi kokie nors dvejoji standartai, išimties, arba iš viso regionuose - kalbėkim atvirai - mažose savivaldybėse to viešosios kalbos stebėjimo beveik

L.KLIMKA: Pirmiausia norė- čiau pasakyti, kad užsienio kalbas mokėti, aišku, yra didelis džiaus- mas ir turtas. Galima tik pavydėt Jurgiuui Zauerveinui, kuris 60 kalbų galėjo susikalbėti.

Bet yra vienas pavojus: jeigu mes vaikus per anksti pradėdam ugdyti dvikalbiais arba trikalbiais, pasirodo (čia jau mokslininkų tyri- mais), vaikas praranda kūrybišku- mą. T.y. jo kūrybiškumas pradeda

mažėti. Tai labai pavojinga vaikų darželiuose, kur mokoma kelių už- sienio kalbų, ir štai išugdysime kartą, kurios fantazija ir vaizduotė tikrai bus silpnesnės.

Mano studentai, atlikdami praktišką mokyklose, padarė tokią sociologinę apklausą. Pirmiausia jie diktofonais užregistravo, kaip tarpusavyje komunikuoja jau vidu- rinė behabiantys vaikai. Pasirodo, jie tarpusavyje susišneka 300 žo- džių. Trečdalis iš jų - svetimžo- džiai, jaustukai, ištiktukai ir pan. Didžiąjame žodyne yra trys milio- nai šaknų ir aštuoni milijonai pras- nių. Tai štai palyginkime. Žinoma, galime čia nusišypsoti, bet skurdi kalba yra skurdžios mintys, tai vie- nareikišmiškai susiję dalykai. Jeigu vartoji tik 300 žodžių, tai ką kalbė- ti apie tavo kūrybiškumą? Juk žmo- gaus mąstymas taip ir gimė, kada žodis ir mintis ėjo lenkčiomis vie- nas paskui kitą. Tai gal buvo prieš milijonus metų, bet tiktai šitaip at- sirado žmonių kalbos.

B.ŠVAGŽDIENĖ: Visiškai sutinku, kad mokykla labai daug už ką atsakinga. Galvoju, kuo mes, tėvai, giriame, augant vai- kui? Darželinukas deklamuoja ei- lėraščius, dar pradinėse klasėse jis deklamuoja, paskui jau juos pamiršta, nes jam tarsi ir nepato- gu juos deklamuoti. Tai va ar mes, mokytojai, ir neturime da-

Kiek mes girdime lietuviškų dainų projektuose? Jeigu iš dešimties viena nuskamba, tai labai daug

Birutė ŠVAGŽDIENĖ
Lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, Rudnios mokyklos direktorė

ryti taip, kad tie vaikai pirmiausia pajustų tą nepaprastai gražų, la- bai skambų mūsų lietuvišką žodį. Šiandien mes gyvename globalia- me pasaulyje, ir, aišku, turime ir prancūziškai, ir vokiškai, ir len- kiškai, ir angliškai - visam kal- bom - susišnekėti, bet labiausiai branginkime savo gimtąjį, iš mū- sų motinų, žodį.

Parengė Živilė KVARACIJEIENE

Visa filmuota medžiaga tinklalapyje w.suzalgiuru.lt

NACIONALINIŲ VERTYBIŲ RINKIMAI 2015

2015 metų NACIONALINĖS VERTYBĖS pristatomos penktadieniais „Žalgirio“ nacionalinio pasipriešinimo judėjimo priede su „Respublika“. Rašykite ir Jūs! NACIONALINIŲ VERTYBIŲ RINKIMAI 2015, A.Smetonos g. 2, Vilnius LT-01115, arba el.paštu redaktorius@respublika.net. Tel. (8-5) 212-35-25

RĖMĖJAI:

LIETUVOS POLICIJA

DRAUGAI:

Šiaulių miesto savivaldybė

Panevėžio miesto savivaldybė

Plungės miesto savivaldybė

Vladislovas Žilys - kultūrinės veiklos organizatorius

Su Panevėžio rajono kultūrinės veiklos veteranu Vladislavu Žiliu susipažinau netikėtai ir nelauktai. Tai buvo 2014 metų spalio šešta diena. Tos dienos popietėje Juozo Miltinio dramos teatre vyko IV Lietuvos jaunimo dainuojamosios poezijos festivalis-konkursas, skirtas poetės Elenos Mezginaitės (1941-2005) atminimui.

Į teatrą atvyko ir Vladislovas iš Tiltagalių, nutolusių nuo Panevėžio dvidešimt kilometrų. Taip sutapo, kad mes abu ėjome į salę ir sėdome drauge į trečią eilę. Iki renginio pradžios dar buvo laiko susipažinti ir šnektelėti. V.Žilys pasakojo apie pažįstamą žurnalistę, poetę Eleną Mezginaitę, jos darbą „Tėvynės“ redakcijoje, poezijos skaitymo vakarus jo vadovaujamuose Tiltagalių kultūros namuose.

Dramos teatre V.Žilys idėmiai sekė moksleivių pasirodymus, lapelyje rašėsi pastabas ir vos girdimai sakė, kokia buvo šauni poetė Elena, kokie jos gražūs posmai, koks muzikalus jaunimas... Pasibaigus renginiui sutarėme susitikti ir pakalbėti apie buvusią Tiltagalių kultūrinę veiklą, kultūros namų muzikinius kolektyvus, jų vadovus ir kt.

Tai buvo taip seniai, 1951 metai. Vladislovas (draugų vadinamas Vladu, ir tai dokumentuose buvo rašoma), tik ką baigęs Gele-

žių vidurinę mokyklą, pradėjo dirbti Breiviškio klubo skaityklos vedėju. 1960 metais pastačius kultūros namus, tapo šios įstaigos vadovu. Gražiausi gyvenimo metai buvo skirti kultūros sklaidai, darbui su kaimo ir miestelių įvairių profesijų gyventojais. Į choristų, muzikantų, šokėjų gretas įsitraukė eiliniai žemdirbiai, kolūkio kontoros darbuotojai. Pavyzdžiui, į choro repeticijas atvykdavo mokytojai iš Subačiaus, Geležių, Karsakiškio. Direktorius daug dėmesio, sugebėjimų, širdies šilumos skyrė muzikinių kolektyvų veiklai organizuoti, vadovų paieškai ir, žinoma, sutarimui su valdžia, Paežerio kolūkio pirmininkais Juozu Zabielavičiumi ir jį vėliau pakeitusiu pirmininku Zenonu Radišausku. Tik jų dėka kolektyvai buvo aprengti gražiais koncertiniais rūbais, laiku buvo gautas autobusas vykti su koncertine programa į Vilnių, Šiaulius, Anykščius, Panevėžį ir kt.

Taigi, visų šių renginių siela ir vedėjas, o reikalui esant - ir šokėjas, režisierius, buvo kultūros namų direktorius V.Žilys. Kultūros namuose per ilgus darbo metus dirbo talentingi, profesionalūs vadovai. Chorvedžiai: Stasė Grabytė, Aleksandras Liberis, Regina Kaupienė, Jonas Tiškauskas, šokių vadovė Danutė Valaitienė. Kapelos vadovai: V.Špelys, Vytautas Malčius ir kiti. Panevėžio rajone įkur-

► Vladislovas Žilys. 2006 m.

tas pirmasis pagyvenusių žmonių šokių kolektyvas Tiltagaliuose ir lūpinių armonikėlių vyresnio amžiaus ansamblio dalyviai sėkmingai

rengė koncertus. Vadovų dėka choristai net septynis kartus (1977-1984) tarp kaimo kultūros namų kolektyvų buvo iškovojo pirmąsias

vietas. Choristai ir šokėjai dalyvavo respublikinėse dainų šventėse Vilniuje (1960, 1965, 1970, 1975, 1980, 1983 metais). Ne kartą kolektyvai pasirodė ir Lietuvos televizijos kultūros laidose.

V.Žilio įgyta režisieriaus kvalifikacija (1951 metų pusmetis mokslo režisūros kursuose prie Kultūros ministerijos) praverė statant spektaklius. Vaidybos būrelyje dalyvavo trylikos pagyvenusių žmonių grupė. Rež. Vladislavui į talką atvykdavo Panevėžio dramos teatro aktorius Zigmantas Lapinskas. Buvo pastatyti vaidinimai: Žemaitės „Martis“, „Petras Karmelis“ ir kt., Kosto Ostrausko pjesė „Palaukinė obelėlė“. Pirmieji vaidinimai vyko Vinco Breivės klojime. Konkursuose vaidintojai laimėdavo I ir II vietas. Buvo įvertintas ir V.Žilys. Iki šiol saugo pluoštą diplomų, padėkos raštų ir kitų ženklų.

Tačiau vieną iš (1980 m.) gautų garbingiausių apdovanojimų - Lietuvos kultūros ministerijos „Lietuvos kultūros žymūno“ ženklą - turi prisegta švarko atlape. Tuo ženklu Vladislovas didžiuojasi. Tai jo ilgamečio kultūros organizatoriaus įvertinimo nuopelnas.

V.Žilys pasižymėjo ne tik organizaciniais gabumais, bet ir rašto darbais. Apie Kultūros namų darbą, saviveiklininkų laimėjimus ir kt. spausdino straipsnius Panevėžio rajono laikraštyje „Tėvynė“, kurio Kultūros skyriaus vedėja buvo poetė Elena Mezginaitė. 2013 metais V.Žilys savo darbo ir amžiaus metų patirtį suguldė į knygą „Atsigręžkime į praeitį. Tiltagaliai“ (Panevėžys: UAB „Viskas reklamai“, 2013, p. 136).

2014 m. pavasarį V.Žilį aštuoniasdešimtmečio proga sveikino saviveiklininkai, vietos bendruomenės nariai bei svečiai iš Vilniaus ir kitų miestų. V.Žilys daug kartų kartojė: „Aš buvau tik kaimo, ilgametis Paežerių kultūros namų renginių organizatorius, o ne direktorius. Mano karjera prasidėjo 1951 metais Breiviškių kaime, Šumsko namuose, kuriuose buvo klubas-skaitykla. Sutikau daug šviesių žmonių, tarp jų ir poetę Eleną Mezginaitę. Dabar esu tik renginių dalyvis.“

Joana Viga ČIPLYTĖ

► Choristai Vingio parko estradoje. Pirmoje eilėje iš kairės 3-ias - V.Žilys. 1975 m.

paramos ir labdaros fondas

Reikia draugų

2014 lapkričio 18 – 2015 kovo 1 d.

pirkdami **MAXIMA** parduotuviuose

AITUARO ženklų pažymėtus produktus

prisidėsite prie onkologinėmis ligomis sergančių vaikų palatų atnaujinimo.

Informacinis partneris – **RSPUBLIKA**